

ศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร
สบอ.9 (อุบลราชธานี)
เลขที่รับ 86-1
วันที่ 2 พค-67

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ส่วนอำนวยการ โทร ๐ ๔๕๓๓ ๑๖๗๗ ต่อ ๑๐๗

ที่ ทส ๐๔๑๔.๑๐๒/๕๖๕๔

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการค้าบริการ”

- ๑) เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
หัวหน้ากลุ่มงานทุกกลุ่มงาน
หัวหน้าศูนย์ทุกศูนย์

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักแผนงานและสารสนเทศ
ที่ ทส ๐๔๐๕.๒๐๓/ว ๘๔๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ เรื่อง ขอส่งรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง
“แนวทางการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการค้าบริการ” มาเพื่อทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป

(นายประสงค์ สุวรรณโชติ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙

- ๒) เรียน ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา
- เสนอขอความเห็น -
นายทศพร ดิพา.uban.com
- เห็นว่าเห็นชอบ

(นางเจริญพร จิรมงคลการ)
พนักงานธุรการ ส.3

- ๓) ทราบ
ดำเนินการตามเสนอ

๒๐๐๗
2 พค.๖7

(นางนพมาศ แก้วพรมชัย)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

ฝ่ายยุทธศาสตร์และแผน
เลขที่รับ 262
วันที่ 29 มี.ค. 67
เวลา

ส่วนบริหาร
เลขที่รับ 262
วันที่ 29 มี.ค. 2567
เวลา

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)
เลขที่รับ 4879
วันที่ 29 มี.ค. 2567
เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗, ๑๒๒๑

ที่ ทส ๐๙๐๕.๒๐๗/ ๘๖๐

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการค้าบริการ”

- ๑) เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖
ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL)
หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้าศูนย์ราชการสะตอก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวกรองอาชญากรรมสัตว์ป่า (WILDLIFE CRIME INTELLIGENCE CENTER)

สำนักแผนงานและสารสนเทศ ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๐๗.๒/ว ๑๓๐๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๗ เรื่อง ขอส่งรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการค้าบริการ” มาเรียนเพื่อโปรดทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป

☒ สอก.	☐ สอช.	☐ กกม.
☐ สอห.	☐ สสป.	☐ สทส.
☐ สฟป.	☐ สดบ.	☐ สปร.
☐ สฟอ.	☐ กวช.	☐ สปส.
☐ ศคค.		

(นายมานัต ปานมน)

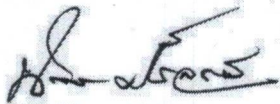
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

19/4/67
(นายประสงค์ สุวรรณโชติ)
ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน

๒) กรม สอ. ๕๓๐๙

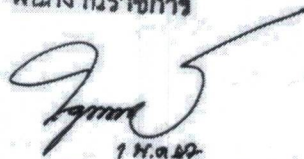
- (สอ.๕๓๐๙) ส่งสำเนาหนังสือเวียน
ขจัดความประพฤติของ สอ.๕๓๐๙
เสนอ กก. สังคมเมือง สอ. "สมาคมธุรกิจ
MSMEs ต.จ.ม.ต.ม.ร."

- นิตยสาร สอ.๕๓๐๙ ในทุกสัปดาห์/วัน/เดือน
ทรงพระพร/สอ.๕๓๐๙
- ไปท.๕๓๐๙/๐-๕๓๐๙

(นางนิตพร ศิริลักษณ์)

พนักงานราชการ

๑ พ.ค. ๒๕๖๗

(นางสาวกมล สมสมัย)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

- ๑ พ.ค. ๒๕๖๗

(นางสาวสุชนา ปองขาลี)

หัวหน้าฝ่ายยุทธศาสตร์และแผน

(นางสาวสุชนา ปองขาลี)

เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชีชำนาญงาน รักษาการในตำแหน่ง

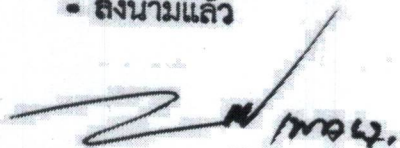
ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

- ๑ พ.ค. ๒๕๖๗

(M)

• ดำเนินการ

• ลงนามแล้ว

(นายประสงค์ สุวรรณโชติ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕

ห้องรอง ออธ.
(นายณรินทร์ ประทวนชัย)
เลขที่รับ 3212 cm.
วันที่ 21 เม.ย. 2567
เวลา 09.19 น.

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ
รับ 20625
23 เม.ย. 2567
11.27 น.

ที่ ทส ๐๒๐๗.๒/ว ๑๓๐๗/

ถึง กรมทุกกรม อส.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รัฐวิสาหกิจในสังกัด ทส. ทุกแห่ง
องค์การมหาชนในสังกัด ทส. ทุกแห่ง

เลขรับ 3297
วันที่ 23 เม.ย. 2567
เวลา 13.59 น.

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ที่ พณ ๑๑๐๓/วศ๕๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗ เรื่อง ขอส่งรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง "แนวทางการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการค้าบริการ" มาเพื่อทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องผ่านทาง QR Code หายหนังสือฉบับนี้

ดร.สุร. พิเศษ

(นายณรินทร์ ประทวนชัย)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

<https://www.shorturl.asia/KuA6>

เอกสารแนบ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๗๑

เรียน ผอ.ส่วนนโยบายและแผน

โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

คุณ 10 วิเศษ

ทนายอรรถกฤต

วันที่ 25 เม.ย. 67

(นางสาวณิชารัตน์ คาวเรือง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
หัวหน้าฝ่ายแผนยุทธศาสตร์

(นายณัฏฐ ปานมณ)

ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ
สำเนาถูกต้อง

ณิชารัตน์

(นางสาวณิชารัตน์ คาวเรือง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฝ่ายแผนยุทธศาสตร์
รับ 314
วันที่ 25 เม.ย. 2567
เวลา 17.30 น.

สำนักนโยบายและแผน
รับ 1994
วันที่ 25 เม.ย. 2567
เวลา 16.44 น.

สำนักแผนงานและสารสนเทศ
เลขรับ 4359
วันที่ 25 เม.ย. 2567
เวลา 10.35 น.

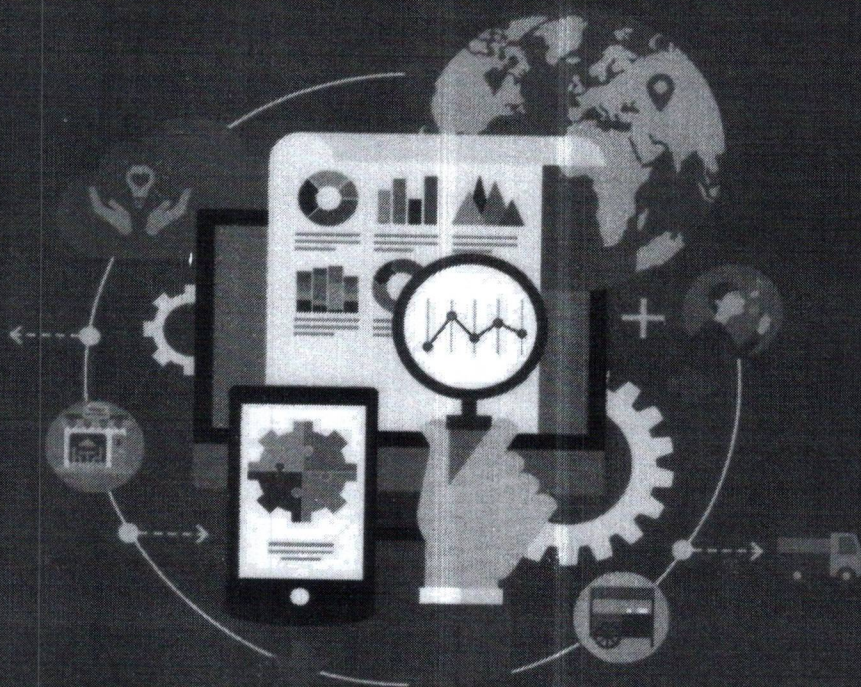
ฝ่ายแผนยุทธศาสตร์
พิจารณาดำเนินการ

(นายศุภกิจ หันธทอง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

“แนวทางการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการค้าบริการ”

กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าสินค้าอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

กุมภาพันธ์ 2567

บทสรุปผู้บริหาร

ภาคบริการเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย มูลค่าและอัตราการเติบโตของภาคบริการในผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) สูงกว่าภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการมีส่วนสูงกว่าร้อยละ 50 ของ GDP ตลอดช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2565 GDP ภาคบริการมีมูลค่า 10.20 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.71 ของ GDP ทั้งหมดของประเทศ และขยายตัวร้อยละ 4.3 จากปีก่อนหน้า นอกจากนี้ ภาคบริการเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีจำนวนผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) มากที่สุด โดยในปี 2565 ผู้ประกอบการ MSMEs ในภาคบริการมีจำนวนทั้งสิ้น 2.61 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.03 ของจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs ทั้งหมดของไทย และขยายตัวร้อยละ 1.46 จากปีก่อนหน้า ในขณะที่จำนวนผู้ประกอบการ MSMEs ในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 1.69 และ 16.28 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการ MSMEs ในภาคบริการส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 85) เป็นผู้ประกอบการรายย่อย

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ได้ศึกษาและประมวลผลข้อมูลเพื่อระบุสาขาบริการที่มีความสำคัญ โดยพิจารณาจากจำนวนและสัดส่วนผู้ประกอบการ มูลค่าและสัดส่วนต่อ GDP ของภาค MSMEs จำนวนและสัดส่วนแรงงาน รวมถึงบทบาทความเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจอื่น ๆ ดังนี้

1. การค้าส่งและการค้าปลีก และการซ่อมยานยนต์และจักรยายนยนต์ มีจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs มูลค่า GDP MSMEs และจำนวนแรงงานใน MSMEs สูงสุด โดยมีสัดส่วนร้อยละ 51.08 28.04 และ 43.33 ของจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs/มูลค่า GDP MSMEs/จำนวนแรงงานใน MSMEs ภาคบริการทั้งหมด สาขาบริการค้าส่งค้าปลีกยังเป็นกลไกสำคัญในการส่งมอบสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรให้กับผู้บริโภค

2. ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร มีจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs มูลค่า GDP MSMEs และจำนวนแรงงานใน MSMEs มากเป็นอันดับ 2 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 16.28 14.69 และ 13.81 ของจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs/มูลค่า GDP MSMEs/จำนวนแรงงานใน MSMEs ภาคบริการทั้งหมด อีกทั้งเป็นสาขาหลักที่รองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และเป็นจุดกระจายรายได้ไปถึงภาคส่วนอื่น ๆ

3. กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ¹ มีจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs มากเป็นอันดับ 3 มูลค่า GDP MSMEs เป็นอันดับที่ 10 และจำนวนแรงงานใน MSMEs เป็นอันดับที่ 8 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 9.10 3.12 และ 3.95 ของจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs/มูลค่า GDP MSMEs/จำนวนแรงงานใน MSMEs ภาคบริการทั้งหมด บริการสาขานี้ครอบคลุมทั้งธุรกิจซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ และธุรกิจบริการใหม่ ๆ ในปัจจุบัน เช่น การดูแลสัตว์เลี้ยง ไทโรศาสตร์และไสยศาสตร์ การจัดงานพิธีต่าง ๆ และการเจาะสักร่างกาย ซึ่งมีศักยภาพในการยกระดับและเพิ่มมูลค่าต่อไป

4. การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า มีจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs มากเป็นอันดับ 8 มูลค่า GDP MSMEs เป็นอันดับที่ 3 และจำนวนแรงงานใน MSMEs เป็นอันดับที่ 7 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 1.52 10.84 และ 3.97 ของจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs/มูลค่า GDP MSMEs/จำนวนแรงงานใน MSMEs ภาคบริการทั้งหมด

¹ กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมขององค์การสมาชิก การซ่อมคอมพิวเตอร์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน และกิจกรรมบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

อีกทั้งเป็นสาขาสำคัญในห่วงโซ่อุปทานเนื่องจากเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ในฐานะกลไกการนำส่งสินค้าและบริการจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง

5. การก่อสร้าง มีจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs มากเป็นอันดับที่ 5 มูลค่า GDP MSMEs เป็นอันดับที่ 4 และจำนวนแรงงานใน MSMEs เป็นอันดับที่ 3 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 5.35 7.86 และ 9.45 ของจำนวนผู้ประกอบการ MSMEs/มูลค่า GDP MSMEs/จำนวนแรงงานใน MSMEs ภาคบริการทั้งหมด ตลอดจนเป็นอีกหนึ่งในสาขาบริการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ ซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ และเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของทุกภาคส่วน

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญของ MSMEs ภาคบริการไทย ได้แก่

1. ด้านต้นทุน MSMEs ในภาคบริการส่วนใหญ่ใช้แรงงานเป็นหลัก ทำให้มีสัดส่วนต้นทุนแรงงานที่สูง ในขณะที่บริการมีมูลค่าเพิ่มไม่สูงมากนัก นอกจากนี้ ภาคบริการหลายสาขายังมีต้นทุนวัตถุดิบและสินค้าที่นำมาจัดจำหน่าย ตลอดจนต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและห่วงโซ่อุปทานที่สูง
2. ด้านเงินทุน ผู้ประกอบการ MSMEs ส่วนใหญ่มีเงินทุนจำกัด รวมถึงระบบการเงินภาคเอกชนของไทยในปัจจุบันยังไม่เอื้อต่อการจัดสรรเงินลงทุนให้กับ MSMEs ได้อย่างเพียงพอ รวมถึงการขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการเงินธุรกิจ จึงทำให้เข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุนที่ภาครัฐให้การสนับสนุน
3. ด้านการแข่งขัน MSMEs ในภาคบริการต้องเผชิญการแข่งขันที่สูง ทั้งจากผู้ประกอบการ MSMEs ด้วยกันที่มีจำนวนมาก และการให้บริการที่ไม่มีเอกลักษณ์ และผู้ประกอบการรายใหญ่และบริษัทข้ามชาติที่มีเงินทุนสูงกว่า ภาระต้นทุนต่ำกว่า รวมถึงมีองค์ความรู้ที่ทำให้มีความได้เปรียบทางการแข่งขัน
4. ด้านทุนมนุษย์ แรงงานที่ทำงานในธุรกิจ MSMEs ในภาคบริการ อาจยังมีทักษะไม่เพียงพอต่อการให้บริการมูลค่าเพิ่มสูง ทางด้านผู้ประกอบการ MSMEs อาจยังมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจที่ทันสมัยไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจ นอกจากนี้ ทั้งแรงงานและผู้ประกอบการยังขาดแคลนทุนทรัพย์ เวลา และสุขภาพที่เพียงพอในการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะของตน
5. ด้านกฎระเบียบ ไทยมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจที่ซับซ้อนและมีจำนวนมาก ทำให้ผู้ประกอบการ MSMEs บางส่วนอาจไม่ทราบทั่วถึง ทำให้มีโอกาสดำเนินธุรกิจอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้ รวมถึงมีหลายกระบวนการที่ต้องมีค่าใช้จ่าย ทำให้เป็นภาระและต้นทุนของการประกอบธุรกิจ
6. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านการคมนาคม โทรคมนาคม ดิจิทัล และข้อมูล ยังต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจได้อย่างสะดวกและประหยัดยิ่งขึ้น โดยเฉพาะต่อ MSMEs ภาคบริการ ซึ่งมีเงินทุนไม่มากนัก
7. ด้านความยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อโลกและระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ แต่ MSMEs ยังขาดความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจ และทุนเพื่อการปรับตัวให้การดำเนินธุรกิจเอื้อต่อความยั่งยืนมากขึ้น ทำให้ MSMEs ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืนอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้น ผู้บริโภคโดยทั่วไปก็คำนึงถึงความยั่งยืนไม่มากนัก
8. ด้านความยืดหยุ่น เช่น กรณีวิกฤตโควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้ MSMEs ภาคบริการได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร การขนส่ง การค้าส่งและการค้าปลีก จนหลายธุรกิจต้องปิดกิจการลง

การถอดบทเรียนจากกรณีศึกษาประเทศต้นแบบ ได้แก่ จีนซึ่งมีส่วนแบ่ง GDP ภาคบริการต่อ GDP ประเทศ ในปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 52.8 และมาเลเซียอยู่ที่ร้อยละ 58.3 พบว่า ทั้งจีนและมาเลเซียให้ความสำคัญกับการยกระดับบริการท้องถิ่นไปสู่บริการสมัยใหม่ โดยจีนมีการวางแผนการส่งเสริมการค้าบริการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรม ส่วนมาเลเซียมุ่งเน้นในการพัฒนาทุนมนุษย์โดยเสริมสร้างบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะสูงให้พัฒนากลายเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนภาคบริการให้มีมูลค่าสูง อีกทั้งจีนและมาเลเซียยังมีการเปิดกว้างทางด้านการค้าการลงทุนจากภายนอกและการบูรณาการความร่วมมือทางการค้า โดยจีนมีการผ่อนปรนกฎระเบียบในการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ ส่วนมาเลเซียมีการจูงใจโดยให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของต่างชาติ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้า และเตรียมพร้อมในการขยายการส่งออกบริการสู่ตลาดใหม่ ๆ นอกจากนี้ จีนยังเล็งเห็นถึงการพัฒนาศีเขียวที่สอดคล้องกับระบบนิเวศและห่วงโซ่มูลค่าเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการค้าบริการในอนาคต

จากประเด็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญของ MSMEs ภาคบริการ และบทเรียนจากต้นแบบการพัฒนา ดังที่กล่าวมาแล้ว นำมาสู่การจัดทำ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อการขับเคลื่อน MSMEs ในภาคบริการ ด้วยแนวทางกลยุทธ์ “8 เปลี่ยน” ดังนี้

1. เปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ให้เทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยในการทำงานทั้งระบบ อาทิ ส่งเสริมให้ MSMEs ภาคธุรกิจบริการ ปรับตัวสู่เศรษฐกิจดิจิทัล นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดำเนินกิจการ ช่วยจัดการเรื่องบัญชี การบริหารสต็อกสินค้า และโลจิสติกส์ ด้วยข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ระบบเซ็นเซอร์ (เช่น RFID) และอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things) เพื่อยกระดับธุรกิจบริการที่มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และบริการที่มีมูลค่าสูง
2. เปลี่ยนสนามแข่งขัน เป็นสนามความร่วมมือ เปิดเสรีการค้าบริการ และส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างรายใหญ่-รายย่อย ท้องถิ่น-ในประเทศ-ต่างประเทศ “เชื่อมโยง ไทย เชื่อมโลก” อาทิ สร้างเครือข่ายธุรกิจบริการในประเทศ ทั้งระหว่างธุรกิจบริการด้วยกัน ธุรกิจบริการกับภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ภาคการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม รวมถึงธุรกิจและหน่วยงานด้านนวัตกรรม
3. เปลี่ยนคนไทยให้เป็นผู้ประกอบการและแรงงานคุณภาพสูงที่ตลาดต้องการ อาทิ ส่งเสริมให้เกิดแรงงานคุณภาพสูงและตรงกับความต้องการของตลาด ตลอดจนปรับเปลี่ยนแรงงานจากภาคธุรกิจที่สร้างมูลค่าได้น้อยมาสู่ภาคธุรกิจที่สร้างมูลค่าได้มาก ส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อยใหม่ ๆ ให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นให้สอดคล้องกับทักษะที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง เน้นนวัตกรรมและการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญา
4. เปลี่ยนจากข้อจำกัดด้านกฎระเบียบและการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ สู่การอำนวยความสะดวก อาทิ บูรณาการการดำเนินงานและให้บริการประชาชนในรูปแบบ One Stop Service ที่เชื่อมโยงการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เช่น การขออนุญาต จัดทะเบียน รับรองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และองค์การวิชาชีพ
5. เปลี่ยนประเทศไทย ให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อธุรกิจยิ่งขึ้น อาทิ เร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมภายในประเทศ และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน จัดทำฐานข้อมูลภาคบริการที่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ ประเมินโอกาสและ

ความเสี่ยงในธุรกิจบริการ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ รวมถึงให้บริการข้อมูลแก่ภาคเอกชน และประชาชน ประกอบการดำเนินธุรกิจ

6. เปลี่ยนโลกการเงินไทย ให้เป็นมิตรกับ MSMEs อาทิ พิจารณาปรับปรุงกฎระเบียบและแนวทางการกำกับดูแลสถาบันการเงิน รวมไปถึงหลักการประเมินความเสี่ยงเพื่อการให้สินเชื่อให้เอื้อต่อการสนับสนุนเงินลงทุนให้กับ MSMEs อย่างเหมาะสมมากขึ้น จากที่ปัจจุบันอาจมีความเข้มงวดและยุ่งยากจนเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงเงินทุนของ MSMEs โดยอาจพิจารณาเริ่มจากสถาบันการเงินของรัฐก่อน นอกจากนั้น หน่วยงานรัฐ รวมถึงสถาบันการเงินของรัฐ ควรดำเนินการเชิงรุกเพื่อให้งบประมาณสนับสนุนสามารถกระจายลงสู่ MSMEs ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

7. เปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจบริการไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อาทิ ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ครอบคลุมทุกมิติทางสังคม ช่วยลดต้นทุนสำหรับผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน สนับสนุนการปรับเปลี่ยนและพัฒนาเป็นระบบโลจิสติกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้เชื้อเพลิงน้ำมัน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการขนส่งหลายรูปแบบ (Multimodal Transportation) ส่งเสริมธุรกิจบริการที่ตอบสนองต่อแนวโน้มใหม่ ๆ โดยเฉพาะธุรกิจบริการที่ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนมาตรการช่วยเหลือและสิทธิประโยชน์สำหรับ MSMEs ในขั้นเปลี่ยนผ่านหรือขั้นเริ่มต้น

8. เปลี่ยนใจผู้บริโภคชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้เลือกใช้บริการ MSMEs ไทย อาทิ ส่งเสริมให้ผู้บริโภคชาวไทยและชาวต่างประเทศเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการไทยผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังแนวคิดดังกล่าวในผู้บริโภครุ่นใหม่ และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ “แบรนด์ไทย” ให้กับธุรกิจบริการของคนไทย โดยเฉพาะ MSMEs ให้แข็งแกร่ง เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
1. ความสำคัญของภาคบริการต่อเศรษฐกิจไทย	1
2. สถานการณ์ภาคบริการของไทย	3
3. สถานการณ์ MSMEs ในภาคบริการของไทย	7
4. ชี้นำภาคบริการไทยในการขับเคลื่อน MSMEs	11
5. กรณีศึกษาจากประเทศต้นแบบด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคบริการ	14
ประเทศต้นแบบในภูมิภาคเอเชีย: จีน	14
ประเทศต้นแบบในกลุ่มอาเซียน: มาเลเซีย	18
6. แนวทางส่งเสริมในการขับเคลื่อน MSMEs ด้วยการยกระดับเศรษฐกิจภาคบริการ	24
บรรณานุกรม	28
ภาคผนวก	30